02-04
DNPP6
PvoV
1946 001
1946
DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

MANIFEST

DE PARTIJ VAN DE VRIJHEID

De eerste voorwaarde voor een op Christelijken grondslag berustende samenleving als de onze is de vrijheid. Alleen in vrijheid kan de mensch zijn persoonlijkheid ontwikkelen.

Deze vrijheid, gepaard aan verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid en gewaarborgd in een rechtsstaat, bewerkt welvaart en geluk en is noodzakelijk voor het bereiken van een menschwaardig bestaan voor alle groepen onzer maatschappij.

Dit uitgangspunt eischt een vrije uitoefening van bedrijf en arbeid, een vrije beschikking over de vruchten hiervan en een vrije maatschappelijke organisatie, waarbij de staat, wakende voor het belang der gemeenschap, een corrigeerende taak heeft. Onverbrekelijk verbonden aan de vrijheid is de sociale gerechtigheid. In het bedrijfsleven worde deze door samenwerking tusschen werkgevers en werknemers nagestreefd.

Zij, die zich verzetten tegen socialistische systemen, welke onvermijdelijk leiden tot dwang en tot het heerschen van weinigen over velen, en zich niet thuis gevoelen bij naar kerk of confessie gevormde politieke partijen, verlangen naar de vorming van een nieuwe politieke groepeering, die den strijd voor de vrijheid binnen door het algemeen belang gestelde grenzen zal voeren.

Uit dit inzicht is geboren:

DE PARTIJ VAN DE VRIJHEID

die de eenheid van het Koninkrijk der Nederlanden en binnen dit Koninkrijk eigen meesterschap der deelen en gewesten vooropstelt.

Zij vraagt steun aan allen, die zich met haar beginsel kunnen vereenigen.

Het Comité van Initiatief:

Mr. D. U. STIKKER,
Prof. Mr. R. P. CLEVERINGA,
J. M. F. A. VAN DIJK,
Mevr. A. FORTANIER-DE WIT,
Mej. dr. JANE DE IONGH,
Drs. H. A. KORTHALS,
Mr. K. P. VAN DE MANDELE,
Mr. C. H. TELDERS,
R. ZEGERING HADDERS.

Voorloopig Secretariaat:
2de Weteringplantsoen 21, Amsterdam-C.

Partij van de Vrijheid

AFDEELING ZUID-LIMBURG

Bezoekt de

OPENBARE VERGADERINGEN

te HEERLEN: op Donderdag 9 Mei 1946, te 20,15 uur, in den Lunchroom van „Castellum", ingang Raadhuisplein;

te MAASTRICHT: op Vrijdag 10 Mei 1946, te 8 uur, in de groote zaal van de Redoute.

Sprekers: ***Mr. J. RUTGERS,*** 's-Gravenhage, secretaris van de Partij van de Vrijheid

P. MERKELIJN, Hilversum, vakbondsbestuurder.

PARTIJ VAN DE VRIJHEID

Uittreksel uit het Beknopt Program

Vrije uitoefening van arbeid en bedrijf, vrije beschikking over de vruchten hiervan en een vrije maatschappelijke organisatie, waarbij de Staat, wakende over het belang der gemeenschap, een corrigeerende taak heeft.

De organisatie van het bedrijfsleven dient het resultaat te zijn van de samenwerking van de vrije organisaties van werkgevers en werknemers. De hoofdbeginsellen daarbij dienen te zijn:

1. Het medebetrekken van de arbeiderswereld in het dragen van verantwoordelijkheid.
2. Het handhaven zoo lang en zooveel mogelijk van het beginsel der autonomie.
3. De uiteindelijke zeggenschap van de Overheid.

Socialisatie wordt afgewezen, aangezien deze leidt tot een machtspositie, die daardoor alle gebieden des levens onderwerpt aan **dwang, welke de geestelijke vrijheid en den rechtsstaat ondermijnt.**

Bestrijding van monopolies ter waarborging van de vrijheid van bedrijf, ook voor die van den kleinen ondernemer en handelsman, èn ter waarborging van den veiligheid van den Staat.

Sociale gerechtigheid in het bedrijfsleven te betrachten door **samenwerking van werkgevers en werknemers.**

De Staat bevordere, dat de inrichting van de maatschappij zoodanig zij, dat een ieder daarin werk kan vinden tegen een loon, dat den werknemer veroorlooft in het onderhoud van zich en zijn gezin te voorzien en hem tevens in staat stelt te sparen.

Gestreefd worde naar uitbreiding van het privaatbezit over de massa van het volk, mede door **deelneming in de winst** van de onderneming.

Krachtige maatregelen ter voorkoming en bestrijding van werkloosheid.

Vernieuwde regeling van de sociale verzekeringen, ook tegen werkloosheid, op te bouwen met medewerking van de verzekerden.

Verbetering van de ouderdoms- en invaliditeitsvoorziening, en opneming van kleine zelfstandigen in de sociale verzekeringen. Wettelijke erkenning van het recht op wachtgeld bij ontslag. **Krachtige bevordering van den woningbouw,** mede ter opheffing van onhoudbare samenwoning.

Partij van de Vrijheid Kieskring Maastricht (provincie Limburg)

Verkiezing voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 17 Mei 1946.

Stemt op een van de volgende candidaten van Lijst

5

1. Mevr. A. FORTANIER-DE WIT, Amsterdam
2. Mr. W. C. WENDELAAR, Den Haag
3. Dr. Ir. A. H. W. HACKE, Voorburg
4. Drs. H. A. KORTHALS, Voorschoten
5. F. DEN HARTOG, Hoog Blokland
6. J. M. F. A. VAN DIJK, Amersfoort
7. Mevr. J. H. TONCKENS-HARDERS, Norg
8. C. A. VAN DONSELAAR, Utrecht
9. Mr. L. A. S. J. Baron VAN DER FELTZ, Brummen
10. Mr. W. A. J. VAN DEN HURK, Breda
11. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL, Driebergen
12. Ir. A. A. DOBBE, Velp (Gld.)
13. J. VUYK, Velp (Gld.)

Aan de Mannen en Vrouwen van Zuid-Limburg!

Op 17 Mei 1946 zal het Nederlandsche Volk eindelijk weder, gebruik makend van zijn grondwettelijke rechten, medezeggenschap in wetgeving en bestuur kunnen uitoefenen door het kiezen van een volksvertegenwoordiging.

Hebben anderen U reeds den door U uit te brengen stem dwingend voorgeschreven? Dan zal Uw stem slechts dienen voor de verheffing van lieden, die ook in de toekomst niet zullen schromen in het opleggen van dwang bij de uitvoering van hun plannen. Dan hebt Gij bij voorbaat het stuur uit handen gegeven en behoeft Gij aan dit geschrift geen verdere aandacht te besteden.

Kunt Gij echter op 17 Mei 1946, als vrij burger in een beschaafde samenleving, in vrijheid Uw wil bepalen? Dan houdt ongetwijfeld de toekomst van Nederland — dus ook de toekomst van U en Uw gezin — Uw gedachten bezig en bevelen wij U het navolgende aan ter lezing en ter ernstige overweging.

Gedurende de bezetting heeft ons Volk zich ondanks tyrannie en knevelarij kunnen staande houden in het onwrikbaar vertrouwen, dat ééns de VRIJHEID aan Nederland zou worden teruggeschonken.

Sedertdien is de bevrijding inderdaad gekomen, in dit bevoorrechte gewest welhaast twintig maanden geleden. Is daarmede ook de politieke vrijheid ons aller deel geworden? Werd door de enkele bevrijding van Nederland de democratie tot nieuw leven gebracht? Werd de rechtsstaat hersteld? Werd een nieuwe welvaart ingeluid?

NEEN!

Gedurende bijna één jaar hebben de ministers van het kabinet-Schermerhorn, dat krachtens Koninklijke opdracht een kabinet van herstel zou zijn, hun krachten kunnen besteden aan de gigantische taak van Nederlands heropbouw. Aanvankelijk werden deze geleerde en vakbekwame bewindslieden met vrijwel algemeene sympathie begroet, omdat men oog had voor de moeilijkheden, die hen wachtten, en waardeering koesterde voor hun frisschen ondernemingslust. Doch allengs heeft deze sympathie plaats gemaakt voor wantrouwen en verbittering; niet omdat deze ministers de zondebokken zouden zijn voor onze teleurstelling over de grenzenlooze verarming, waarin de oorlog ons gebracht heeft, doch omdat zij politiek besef missen en gebrek aan eerbied hebben getoond voor onze historische volksrechten. Immers, het kabinet-Schermerhorn

heeft blijk gegeven dictatoriaal te willen regeeren met voorbijgang van het Parlement, dat te laat werd bijeengeroepen en onvoldoende gelegenheid heeft gekregen voor de uitoefening van zijn hooge functie;

heeft getracht in geheime besprekingen Oost-Indië uit te leveren aan een groep extremisten, terwijl het Parlement vruchteloos om opheldering vroeg en de bevolking verkeerd werd voorgelicht, zoodat Nederlandsch prestige en Nederlandsch bezit onberekenbare schade leden;

heeft verzuimd door drastische bezuinigingen de overheidsuitgaven in evenwicht te brengen met de inkomsten, terwijl aan burgers en bedrijven door overmatigen belastingdruk alle kapitaalvorming onmogelijk wordt gemaakt;

heeft zijn tijdelijke macht misbruikt door het voorbereiden en doorvoeren van Staats-socialisme en dwang-ordening: Rijksdiensten en organisaties met ingrijpende bevoegdheden worden ingeschakeld in het economisch apparaat, zoodat duizenden nieuwbakken ambtenaren zich een bestaan vreten aan de eerste kiemen van het schuchter ontluikende bedrijfsleven;

is er niet in geslaagd de berechting van politieke delinquenten en de zuivering tot een bevredigende oplossing te brengen, zoodat ergerlijke rechtsonzekerheid heerscht.

Dit alles duidt niet op het beleid van een „nationaal kabinet van herstel". Noch de ministerieele „praatjes op de brug" noch de tendentieuze mededeelingen van den Regeeringsvoorlichtingsdienst (vroeger in Nederland overbodig) kunnen het wantrouwen en de onrust bij het Nederlandsche Volk wegnemen.

Bij de op 17 Mei 1946 te houden verkiezingen gaat het echter niet om een beoordeeling van het beleid van het kabinet-Schermerhorn. Dan zal het Nederlandsche

Volk hebben af te rekenen met de politieke gedachte, die door de leden van het kabinet-Schermerhorn wordt voorgestaan en verwezenlijkt, n.l. het systeem van STAATS-SOCIALISME en DWANG-ORDENING.

Socialisten doen zich gaarne voor als de eenige voorvechters van sociale gerechtigheid. Dat is waarlijk niet hun kenmerk. Zij zijn — samen met de dwang-ordenaars van verwante afkomst — de eeuwige plannenmakers, de kortzichtige huishoudkundigen die gevangen zijn in den ban van hun eigen berekeningen en onafwendbaar afglijden op den weg naar absolute staatsalmacht en extreme dictatuur. Socialisten en dwangordenaars zijn het bijvoorbeeld, die

MAANDAG de behoefte aan steenkool berekenen,

DINSDAG de daartoe noodige arbeiders tewerkstellen,

en voor deze arbeiders

WOENSDAG den werktijd enz. eenzijdig vaststellen,

DONDERDAG een verplichte woonplaats aanwijzen,

VRIJDAG de gezinssamenstelling regelen,

ZATERDAG den vrijen tijd ordenen,

en tenslotte (want hun plan moèt uitkomen, anders valt de geheele kunstmatige samenstelling in duigen)

ZONDAG de onwilligen straffen en opsluiten.

Een plan-huishouding van socialisten en dwang-ordenaars is niet slechts een economisch kaartenhuis, het is een vreugdelooze gevangenis. Socialisme en dwang-ordening leiden tot de machtsuitoefening door enkelen over velen, zij leiden naar de „totalen" staat, zij leiden tenslotte naar den „totalen" oorlog. Zou in Duitschland het nationaal-socialisme mogelijk geweest zijn, indien niet tevoren het socialisme de geesten had afgestompt?

Vrijheid !, O ! Vrijheid !,

hebben wij lange jaren zóó vurig naar U verlangd om tenslotte dít te bereiken:

dat de ARBEIDER niet meer zou kunnen kiezen zijn werk, zijn woning, zijn gezin, zijn ontspanning,

dat de WINKELIER ten eeuwigen dage de schaarsche goederen zou moeten koopen op toewijzingen en verkoopen op bonnen,

dat de ONDERNEMER — klein of groot — zich zou moeten schamen voor het winstdoel van zijn onderneming en kleinmoediglijk zou moeten beweren dat hij nog slechts wil produceeren „naar behoefte", dus naar de aanwijzingen van een dictatoriaal regeeringsbureau (dictatoriaal, want geen volksvertegenwoordiging zou nog in staat zijn een dergelijk monster-apparaat te controleeren),

dat IEDERE BURGER dag en nacht afhankelijk zou zijn van de willekeur van een boven de wet staande overheid?

NEEN ! NEEN ! NEEN !

Ter bekroning van de herwonnen nationale vrijheid dienen wij ook binnenslands weder de persoonlijke vrijheid te verzekeren, waarvoor onze voorouders eeuwenlangen strijd hebben gevoerd, de vrijheid die ons in staat zal stellen om in onderlinge verdraagzaamheid menschwaardig te leven in het bewustzijn van onze verantwoordelijkheid. Alleen op déze wijze zal onze samenleving op Christelijken grondslag kunnen berusten. Alleen zoodoende zal de welvaart geschapen kunnen worden, zonder dewelke „sociale rechtvaardigheid" een zinledig begrip is. De vrijheid, die wij zoeken, beteekent geenszins de toelating van ongebreidelde machtsuitoefening ten koste van den economisch zwakkere: afweging en bescherming van belangen is een belangrijke overheidstaak voorzoover de betrokkenen elkaar niet vinden in vrij overleg.

Mannen en Vrouwen van Zuid-Limburg !

In de komende verkiezingen zal de keuze zijn tusschen

vrijheid en **welvaart** eenerzijds,

slavernij en **armoede** anderzijds.

Bedenkt dat de wapenen, die U bevrijdden, gesmeed werden in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, waar vrijheid en welvaart heerschen, en niet in plannen-Rusland!

Wenscht Gij, dat ook in Nederland VRIJHEID en WELVAART zullen heerschen?

Stemt dan vóór VRIJHEID, VERDRAAGZAAMHEID en VERANTWOORDELIJKHEID op de eenige partij, die zich zonder voorbehoud opwerpt tegen socialisme en dwang-ordening, op de

PARTIJ VAN DE VRIJHEID

die vóór twee maanden met het hierbij afgedrukte manifest aan het Nederlandsche Volk werd aangekondigd door een comité onder leiding van Mr. D. U. Stikker, Voorzitter van de Stichting van den Arbeid, de partij die inmiddels den bijval verwierf van talloozen uit alle lagen van de bevolking.

Partij van de Vrijheid,
Afdeeling Zuid-Limburg.